
MADELEINE DELBREL*

Misijski prodor u paganizirano pariško predgrađe

Dinko Vlašić, Kotor

UDK: 266.3 : 929 Delbrel, M.
Primljeno 7/2000

Nadahnuti evanđeoski pothvat

Poput Jacquesa Loewa, dominikanca, radnika na marsejskoj obali, u proročkom duhu "reevangelizacije", u isto vrijeme dok se u Europi odvija poznato iskustvo svećenika-radnika, tri mlade žene odlučuju se otputovati u "stranu zemlju", koja nije ni preko mora ni u dalekim krajevima, nego u duhovnoj džungli Pariza. Putovanje će svejedno biti dugo i susreti neočekivani. Svojom mladenačkom bezbrižnošću Madeleine Delbrel i njezine dvije kolegice iz najobičnijeg građanskog života prelaze Rubicon i idu u radničko predgrađe Pariza. "Opasni pothvat i prava vratolomija", ocjenjuju znanci i prijatelji: poduzimati nešto za vjeru u središtu francuskog komunizma. One ipak žele biti misionarke u "crvenom" gradu s tri stotine tvornica, tamo gdje je jedini "credo" marksistička vjera i gdje su već odavno partijske ćelije zamijenile nedjeljnu misu.

Ovaj ludi plan dugo je pripremala Madeleine u dosluhu sa svojim župnikom Jacquesom Lorenzom. Da bi srušila zid koji dijeli Crkvu od radničke klase, ova mlada građanka, koju ništa nije usmjeravalo za taj izbor, odlučuje da se nastani u strogom području komunističke partije. Komunizam je za većinu katolika toga vremena sotona. Prigovaralo se i prvim svećenicima-radnicima da se druže s davlom. Usprkos svim zaprekama Madeleine prelazi ogradu koja dijeli grad proletarijata od ostalog svijeta.

Daleko od toga da bi se bojala komunizma, ona odabire da od ateizma sačini mjesto svojega vlastitog obraćenja. "Nigdje Bog nije rekao: ljubite bližnje ko braću osim komunista, koje morate mrziti", proklamira ona na nekom mitingu.

Na početku svojega udomljenja u Ivryu (dio Pariškog predgrađa u kojem je djelovala) Madeleine još ima "pobožne" ideje: "Moliti za Ivry, gdje službeni grijeh crvenog laicizma jednostavno dominira", govori ona svojim prijateljicama u prvim danima. Ali vrlo brzo postaje svjesna da ostajući u čahuri svoje župe mimoilazi bitno. U to

* Iz knjige *Le Livre des merveilles, ou l'oeuvre dans le monde*. Mame, Paris, 1999., str. 1106, slobodni prijevod, u povodu službenog procesa beatifikacije Madeleine Delbrel, koju s pravom J. Loew naziva "evanđeoskom učiteljicom za današnjeg čovjeka". Uz misijski rad napisao je o njoj nekoliko knjiga.

doba još teolozi ne govore o "inkulturaciji". Ali upravo se o tom radi: treba naučiti jezik drugoga, otvoriti se različitostima, pa bile one i marksističke provenijencije.

Mala zajednica koju ustanovljuje Madeleine, pred Drugi svjetski rat nastanjuje se kraj komunističke općine. Ne traži obraćenja niti proklinje. Pače, provodi običan život ljudi i žena tog radničkog kvarta i stječe njihovo povjerenje. Komunistički donaćelnik Ivryja otvara joj svoja vrata i svoje prijateljstvo. Duskora Madeleine stječe priliku da radi u općinskoj socijalnoj službi. Tu otkriva bijedu i nepravdu, mete komunističke borbe. Ovo svakidašnje sučeljavanje s marksističkim ateizmom od sada će biti obogaćenje njezine kršćanske vjere. "Komunisti su stekli moje prijateljstvo radi njihove mučne volje da postanu ono što su izabrali da budu", piše ona, ali bez ikakve privlačnosti između marksizma i kršćanstva.

Ne treba pobrkati proletersku emancipaciju s evanđeoskim idealom, kaže ona u suštini. To je ne prijeći da se bori zajedno s komunistima.

Ona je za sve borbe za siromahe i za pravdu. Po Madeleini Crkva treba da izađe iz svojih sakristija, da govori rječnikom ljudi i da ih susreće. Često će ona savjetovati oca Lorenza, jednog od duhovnih vođa sjemeništa u Lisieuxu. On joj često pruža priliku sabranja uz neko "duhovno štivo"... To čitanje hrani, obogaćuje ono što ona proživljava u Ivryju. Upravo Madeleini mnogi mladi sjemeništarci duguju svoje "obraćenje", prijelaz od naučenog katolicizma na živu vjeru.

"Obraćenje" je riječ dubokog značenja za Madeleine. Rođena godine 1904. u Mussidanu u Dorgogni, ona je rasla od stanice do stanice, gdje je njezin otac bio željeznički činovnik, sve do dana kad se 1916. njezina obitelj nastanila u Parizu. Četiri godine kasnije, djevojčica, koja se u međuvremenu pričešćuje nije u potpunosti osvojena ni prožeta religijom.

Na Sorbonni slijedi predavanja Leona Brunschvicqa. Zatim se Madeleine zaručuje s uvjerenim katolikom. Jednog dana zaručnik najavljuje svoj odlazak u dominikance. Madeleine se neće više udavati. Poslije tog rastanka, stavlja ona u pitanje svoju mlakost i agnosticizam. Madeleine traži odgovor i odlučuje moliti. To je čin volje, u isto vrijeme i potresno siromašni čin. Moli na koljenima, kaže, da bi u sebi slomila sva moguća idealiziranja. Čitanjem svete Terezije Avilske vraća se vjeri te čitavog daljnjeg života ostaje u vezi s ovom "naučiteljicom Crkve".

Ovaj prijelaz, bez sumnje dopušta Madeleini da bolje shvati svoje buduće drugove u Ivryju. Ona na potpuno slobodan način iskušava život svoje vjere. Za Madeleinu, ljubiti nije neka "dužnost", niti

krepost, već "zanos". Za vjeru ne treba bojazni ni zgrčeno, tužno lice. "Svi smo opredijeljeni za ushićenje, svi pozvani da izađemo iz svojih bijednih kombinezona da bismo sat po sat ušli u Božji plan. Nikada nismo tužni bezbrižnici", utvrdit će ona. Istinsko svježi povjetarac, dragocjeni dar: odjednom vjera prestaje biti apstraktna građa pohranjena u arhivima i postaje ukusom soli jedne duhovne avanture.

Mala Madeleinina zajednica dobiva svoj profil. U prvi čas, u poletu stvaranja novoga crkvenog reda, odustaje od te zamisli da bi konačno postala "nomade" - selica. "Dano nam je stanje sveopće, uzbudljive nesigurnosti", nesigurnosti s mirisom slobode, slobode Isusa Krista. Godine 1942. Madeleine precizira svoju misao: "Mi smo istinski vjernici laici, s jedinim zavjetima obećanja našeg krštenja." Neka "ženska laička skupina, premda je svaka od nas potpuno darovana Kristu, pokušava živjeti i biti usred onih koji Ga ne poznaju." I dodaje: "Po samoj činjenici svojeg rođenja, svaki čovjek postaje brat svih drugih ljudi. Kada, po našoj djelatnosti, postajemo manje njihovom braćom, istodobno nijećemo ono što je Bog stvorio i ono što smo mi."

Madeleine Delbrel, za koju se u najnovije vrijeme vodi proces beatifikacije, poučava nas da je svaki čovjek i svaka žena jedna dostatno velika katedrala da se u njoj milosno susretnemo s Bogom. Od sada, svako je ljudsko biće samostan i svaka ulica naših gradova postaje klaustar.

Nekoliko izvadaka iz bogate pisane baštine Madeleine Delbrel iz knjige J. Loewa, *Vivre l'evangile avec Madeleine Delbrel*, Centurion, Paris 1994.:

Biti kutak čovječanstva gdje se može utjeloviti Božja Riječ,
da bi nastavila Kristov život i Kristovo djelo.

Živjeti kako je Isus rekao da se živi,

raditi ono što je Isus rekao da se radi.

Tako živjeti i raditi u naše vrijeme,

izabrati jednostavni evanđeoski put

pokoravajući se Njegovim primjerima i poukama (str. 93).

Evanđelje nije knjiga kao druge knjige

ono je susret

koji Krist uspostavlja sa svakim od nas,

sve do konca vremena.

Susret Osobe s osobom

stvarni i prisni "od srca srcu" (str. 99).

Evanđelje nije samo knjiga života,

Nego Gospodnja knjiga za život.

nije napisano da se čita, nego da se živi (str. 99).

Isus je u nama stalno poslan, tijekom ovog dana koji počinje, čitavom čovječanstvu našeg vremena, svim vremenima moga grada i čitavog svijeta. Kroz najbliža bića koja ljubimo, u uredu, u obitelji, na ulici, čitav svijet ljubimo. Čitav svijet samo onda istinski ljubimo kada stvarno ljubimo sve one koji su oko nas (str. 105).

Himna milosrđu (Caritasu)

Slobodni smo od svake obveze,
ali potpuno ovisni o samo jednoj nužnosti: milosrđa.
Milosrđe je više od nužnosti za opstojnost,
više od nužnosti za život,
više od nužnosti za djelatnost;
milosrđe je naš život koji postaje život vječni.
Kad napuštamo milosrđe,
napuštamo naš život.
Djelo bez milosrđa je nagla smrt,
djelo milosrđa je neposredno uskrsnuće.

Ne uči se milosrđe,
tek se malo-pomalo upoznaje
stjecanjem Kristova spoznanja.
Duh Kristov nas oživljuje
milosrđem milosrdno djelujući
plodan milosrđem.
Sve može služiti milosrđu.
Bez milosrđa, sve je neplodno,
pače i mi i naše djelovanje (str. 113).

Papa Ivan XXIII. poučio nas je dobroti i milosrđu.
On nas je iznenadio, uzeo doslovno evanđeoske riječi
i unio ih u život sa svojim seljačkim realizmom.
Bio je skromni svjedok - vjerom
osvajalački - očinskog i dobrog Boga.
On nas je podsjetio da se Kristovo Evanđelje
ne može odijeliti od jezika Isusa Krista,
od jezika koji je dobrota
podsjetio nas je da je dobrota u našim srcima
djelo *milosrđa*- Caritas (str. 104).